

1 Per aquells dies sortí un edicte de Cèsar August ordenant que es fes el cens de tot l'imperi. **2** Aquest cens va ser anterior al que es féu quan Quirini era governador de Síria. **3** Tothom anava a inscriure's a la seva població d'origen. **4** També Josep va pujar de Galilea, del poble de Natzaret, a Judea, al poble de David, que es diu Betlem, perquè era de la família i descendència de David. **5** Josep havia d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria esperava un fill.

6 Mentre eren allà, se li van complir els dies **7** i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se.

8 **A** la mateixa contrada hi havia uns pastors que vivien al ras i de nit es rellevaven per guardar el seu ramat. **9** Un àngel del Senyor se'ls va aparèixer i la glòria del Senyor els envoltà de llum. Ells es van espantar molt. **10** Però l'àngel els digué:

--No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: **11** avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. **12** Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora.

13 I de sobte s'uní a l'àngel un estol dels exèrcits celestials que lloava Déu cantant:

14 --Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima.

15 **Q**uan els àngels els deixaren i se'n tornaren cap al cel, els pastors deien entre ells:

--Arribem-nos a Betlem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber.

16 **H**i anaren, doncs, de pressa i trobaren Maria i Josep, amb el nen posat a la menjadora. **17** En veure-ho, van contar el que els havien anunciat d'aquell infant. **18** Tothom qui ho sentia quedava meravellat del que deien els pastors. **19** Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava. **20** Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit: tot ho van trobar tal com els ho havien anunciat. (Lc 2, 1-20)

Kairos Palestina

Alerta de Nadal 2014

Salutacions en el nom del Senyor Jesucrist, el Senyor de la Pau

Preguem el Déu Omnipotent que ompli de benediccions la seva Creació i especialment la Terra Santa on el Senyor de la Pau i de la justícia va néixer, va créixer, va habitar i on finalment va donar la seva vida per la humanitat. Són temps difícils els que travessa la nostra terra. Els nostres fidels viuen en circumstàncies difícils, envoltats de murs i barreres.

La nostra Església Siro-Ortodoxa prega col·lectivament per la pau i la tranquil·litat, per la justícia social per a cada persona humana al marge de llur fe, raça o gènere. Esperem que, amb la força de la pregària, el nostre Déu Omnipotent ajudarà a canviar els fets presents que estan fent malbé la regió i els seus habitants.

Preguem que l'amor sigui present en el cor de cada persona independentment de la seva fe o la seva nacionalitat de manera que tothom pugui viure en pau i harmonia.

Que la gràcia, l'amor i la pau de nostre Senyor sigui amb tots vosaltres.

Severios Malki Mourad

Arquebisbe de l'Església Siro-Ortodoxa de Jerusalem, Terra Santa i Jordània

La Pregària del Senyor en arameu

Introducció

Per Rifat Odeh Kassis

Un altre Nadal s'apropa, i la injustícia a la terra de la pau resta incontrolada. Novament aquesta vegada, preguem que l'any que ve sigui diferent: que cessi la violència, que acabi la impunitat, i que comenci a florir la pau amb la justícia.

El 26 de novembre de 2013, l'Assemblea General de les Nacions Unides va proclamar el 2014 Any Internacional de la Solidaritat amb el Poble Palestí (IYSPP) i va demanar al Comitè de l'Exercici dels Drets Inalienables del Poble Palestí que organitzés activitats al llarg de l'any, en cooperació amb els governs, organitzacions destacades del sistema de les Nacions Unides, organitzacions intergovernamentals i organitzacions de la societat civil. Però, de fet, ha resultat ser un dels anys més sagnants i dolorosos per Palestina.

Mentre escric aquestes paraules, el govern d'Israel està lliurant una guerra brutal contra Gaza. Centenars de civils palestins han estat morts, inclosos molts infants –el nombre de morts supera els 1400 amb més de 8000 ferits. La destrucció és impactant. La mort d'un infant, d'un fill o una filla, d'un pare o una mare, no pot ser mai compensada o reparada. Aquestes ferides faran mal per sempre.

Però en moments com aquest, també hem de parar esment en què *podem* fer, no només en el que no podem. Pensem en els milions de refugiats palestins arreu del món i en com podem recolzar-los, defensar-los, i reclamar el seu dret al retorn. Pensem en els milions de famílies palestines separades per l'arrabassament de terres d'Israel, la construcció de murs, les restriccions de moviment, les revocacions de residència, i en com podem treballar per llur reunificació. I pensem, també, en tots els palestins empresonats per Israel – molts d'ells nens, dones i gent gran; molts dels quals mai han estat acusats o jutjats; molts dels quals han estat tancats durant anys i més anys. Han sofert terriblement, i també ho han fet llurs famílies.

Em centro en aquesta darrera situació perquè la “Setmana Mundial per la Pau a Palestina i Israel” del Consell Mundial de les Esglésies (WCC/WWPPI) ha triat el 2014 com a any dels presos, un any dedicat a la solidaritat amb ells. De fet, podem fer molt pels presos: podem treballar per canviar les injustícies comeses contra ells. Podem pregar per ells i per llurs famílies, podem reclamar un millor tracte cap a ells, podem demanar i pressionar en favor dels seus drets legals i pel seu alliberament.

Molts països arreu del món prendran part en aquesta Setmana del 21 al 28 de setembre, portant a terme activitats en solidaritat amb els presos i llurs famílies.

En aquesta Alerta de Nadal, hem escollit un diumenge durant l'Advent per a fer el mateix: fer veure la situació a la qual s'enfronten i mostrar-los compassió i suport en nom d'una pau justa.

Mereix especial atenció la situació de menors detinguts. És inacceptable que, en ple segle vint-i-u, infants de només 12 anys siguin arrestats, detinguts, i jutjats en tribunals militars. Però això és exactament el que està passant a Israel –una mitjana de dos infants són arrestats i maltractats allí cada nit- i aquesta realitat ha de ser transformada.

Sabem que *pot* ser transformada si ens unim contra l'opressió; si ens posem d'acord per res que no sigui la veritable igualtat, si ens unim en la fe, l'esperança i l'amor. La vostra solidaritat és essencial, i us n'estem agraïts.

Pensem que la campanya de Boicot, Desinversió i Sancions contra l'ocupació israeliana és un dels principals elements per resoldre pacíficament aquest conflicte. Comptem amb la vostra implicació en el desenvolupament d'aquesta campanya i en la seva propugnació.

Amb aquesta Alerta de Nadal, us demanem ajudar a canviar la situació implicant-vos amb les següents activitats:

1. Distribuiu i estudeu si us plau els materials de documentació i les reflexions teològiques en les vostres pròpies comunitats cada diumenge d'Advent per tal d'informar i documentar els vostres germans i germanes sobre la situació dels vostres germans palestins que viuen sota l'ocupació israeliana.
2. Compartiu l'Alerta amb congregacions i diòcesis arreu del vostre país.
3. Envieu cartes de solidaritat i suport a la justícia a Palestina/Israel a l'ambaixada israeliana del vostre país. Per a més informació, veieu www.allembassies.com/israeli_embassies.htm
4. Veniu i veieu. Acomplirem la nostra funció compartint la veritat de la nostra realitat amb vosaltres, rebent-vos com a pelegrins que veniu a pregar, portant un missatge de pau, amor i reconciliació. Coneixereu els fets i la gent d'aquesta terra, tant palestïnencs com israelians.
5. Informeu, si us plau, els vostres germans palestïnencs sobre com us heu implicat amb l'Alerta de Nadal escrivint-nos a aquesta adreça de correu: info@kairospalestine.ps

Amb la vostra ajuda i solidaritat, podrem finalment viure en una pau amb justícia: la pau que tots els pobles desitgen, la pau que fou anunciada a Betlem.

Rifat Odeh Kassis

Kairos Palestina – Un moment de veritat,
Coordinador General

**Kairos Palestina vol donar les gràcies a tots els col·laboradors que han fet possible
l'elaboració d'aquesta Alerta de Nadal, especialment**

*Severios Malki Mourad, Arquebisbe de l'Església Siro-Ortodoxa de Jerusalem, Terra Santa i Jordà; Arquebisbe
Aris Shirvanian, Cancellier del Patriarcat Armeni de Jerusalem; Bisbe William Shomali; Manar Makboul,
Kulsoom Ijaz, Rasha Bani-Odeh, Grace Zougbi, Montserrat Coll, Irene Obradors Palau, i Munther Isaac.*

**Si us plau, tingueu en compte que la data límit per al lliurament dels articles era el Juliol
del 2014. Les xifres i dades actualitzades podeu trobar-les a les pàgines web de les
entitats col·laboradores.**

Primer Diumenge d'Advent

Des d'aquí va passar... Que la pau sigui amb ell

Pel Centre per a la Defensa de les Llibertats i els Drets Civils

Del lloc de naixement de Jesús en sorgeixen històries. Des de la ciutat palestinenca cananea que va refusar les invasions a través dels segles; una ciutat que va lluitar contra els babilonis, els assiris, els perses, els grecs, els romans i les invasions bizantines. Des de la ciutat que va protegir les seves urnes i santes esglésies. Des de la Betlem ocupada, la ciutat que va caure a les mans d'Israel en 1967 perdent vastes franges de terres pels assentaments i que 47 anys després es troba encara sota ocupació.

La carretera de Ramallah a Betlem no va ser llarga, perquè anticipàvem un altre dolor humà. Primer, ens vam adreçar a l'Església de la Nativitat per conèixer el Pare Jamal Khader, cap del Seminari del Patriarcat Llatí a BeitJala i co-autor del document de Kairos per conèixer des del punt de vista cristià la situació dels presoners palestins en les presons de l'ocupació israeliana.

Li vam preguntar sobre el presoner palestí, l'individu, la família, l'extensió i sobre la perspectiva religiosa a l'existència israeliana, i ell va dir:

“L'ocupació israeliana és la principal raó, el major pecat, l'enorme injustícia i el mal més gran. Confiscacions de terres, destrucció de cases, desplaçaments, retirada de documents, presos i màrtirs són totes obra de l'ocupació israeliana. Tots els efectes d'aquestes pràctiques desapareixeran quan acabi l'ocupació.”

Pare Jamal Khader - Rector del Seminari del Patriarcat Llatí a Beit Jala

“Pel que fa als presos, són els que més sofreixen dels palestins. Han sacrificat molts anys de la seva vida pels altres. Jesús al començament del seu missatge diu: *“L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits,...”* (Lc 4,18)

Aquest va ser l'inici del missatge de Jesús en el qual va mencionar en concret els presos, els captius i els afligits. Els presos són part de la lluita palestina, una part indispensable de la nostra llibertat i independència. Nosaltres com a cristians, com a palestins, i ciutadans hem de fer costat a aquests presos que han pagat un alt preu per combatre l'ocupació.”

Quan li vam preguntar sobre el constant conflicte en les famílies dels presos amb la joia i la felicitat, especialment durant les vacances, va dir: “ La part humana és molt important. Ho vaig experimentar

bé fa pocs anys quan els meus germans van ser a la presó. Les vacances no són joioses amb una nostàlgia constant i la vida sempre es veu destorbada. Visitar els meus germans a la presó era sempre un motiu de consol i d'alegria alhora, però és certament frustrant després de les visites quan no els veus i no són a casa.”

“Els són els nostres herois, el nostre orgull, els volem entre nosaltres, volem que siguin alliberats, i volem que acabi el seu dolor de manera que puguin viure una vida normal com nosaltres.” També va afegir: “Hem de treballar junts per posar fi a aquest mal, aquesta ocupació, i desfer-nos de tots els seus efectes per eliminar la mateixa ocupació. Hem de treballar fort per retornar els presos a llurs cases i famílies per tal que puguin començar una nova vida.”

Les paraules del P. Jamal ens van impactar molt, potser perquè la religió ens inspira emocionalment, i ens assegura estabilitat i tranquil·litat. Els seus missatges ens van portar a creure novament que tant fa quant duri, l'ocupació acabarà segons totes les Sagrades Escripures que refusen la guerra i la injustícia.

Dins l'àrea de les muntanyes del centre de Palestina, entre les altures de Betlem i la banda est de les muntanyes d'Hebron, es troba la població d'en Taqou. Ens vam dirigir cap allà per parlar amb la família d'un pres palestí. Riyad Dakhllallah Li'mour va néixer el 18/06/1971 i va ser arrestat el 07/05/2002, i llavors va ser condemnat a onze cadenes perpètuas. Ell és espòs, pare i presoner que va passar fins a 13 anys a la clínica de la presó de Ramleh degut al seu greu estat de salut.

Els pares del Riyad tenen ambdós cares cansades i traces d'una lluita llegendària; les seves paraules fan aparèixer llàgrimes als seus ulls, mentre parlen baix i s'esforcen a enviar llurs salutacions a l'ànima silenciada a les presons de l'ocupació israeliana. Van rebre el personal del Centre com si tinguessin una cita amb la llibertat, com si nosaltres tapéssim els buits entre records. Cadascun d'ells veu i sent el Riyad en la seva absència, tot i que en la nostra presència, no podien plorar.

Aquestes cares són del pare i la mare del Riyad. El seu pare va començar a parlar un cop va tenir la seva dona asseguda al costat d'ell perquè ella coneix els detalls més bé que ell: “Com tots els altres nens, el Riyad estimava Palestina quan era jovenet; volia defensar-la i resistir els seus ocupants. Tenia prop de 17 anys quan li van disparar al cor

en la primera Intifada, fet que va provocar l'extirpació del fetge, una part de la vàlvula del duodè i la vesícula biliar després d'entrar en un coma durant quaranta dies a l'hospital de Al-Maqased. Durant la segona Intifada en l'any 2000, li van disparar novament al tors, la cuixa i el coll. Dues de les bales es van fixar en el seu cos per sempre. Es va unir als lluitadors per la llibertat a Betlem malgrat les seves ferides i va ser perseguit durant dos anys, durant els quals els seus pares el van veure només una vegada. El 7 de maig de 2002 el Riyad va venir a casa del seu germà a buscar menjar, però justament quan marxava, les forces d'ocupació ja envoltaven la casa de la família i els disparaven.”

El món va aturar-se en el nostre cap, ens ofegàvem en les nostres pròpies llàgrimes. Les nostres targes d'identificació com a treballadors de mitjans de comunicació i del centre no ens van evitar plorar quan el seu pare digué entre llàgrimes: “Em van portar i em van dir que el Riyad era a casa del seu germà, que era un franc tirador i un assassí, i que el volien viu, no mort. No volem volar la casa mentre sigui dins, de manera que em van posar una armilla antibales, i vaig anar a trobar el Riyad. Estava esquelètic i incapaç de respirar amb el seu marcapassos fora de la carn. Li vaig demanar que es rendís, però ell em va dir: “Pare estimat, estic combatent l'ocupació i tu vols entregar-me?” Llavors jo vaig dir: “Volen matar-nos a tots i enderrocar les nostres cases!”. Aleshores el Riyad va contestar: “Com vulguis, pare.” Volien detenir-lo despulcat, però ell s'hi va oposar, va dir adéu al seu fill i llavors el van esposar i van arrestar-lo. El van condemnar a onze cadenes perpètues.”

“El van traslladar de la presó de Beersheba a la clínica de la de Ramlah perquè tenia un dolor permanent i perquè a la presó no se li administrà la medicació, de manera que el seu marcapassos es va espatllar. Patia també maldecaps i retenció de líquids, es desmaiava a diari, i estava extremadament exhaust i fatigat.”

La mare del Riyad va començar a parlar entre llàgrimes, mirant a terra: “Estic orgullosa del Riyad, desitjo que l'alliberin ben aviat, però el Riyad ha sofert des del començament de la seva vida. El van operar vèries vegades. El vam enviar a Haifa i a Yafa quan era un nen per rebre tractament, i el van intervenir a cor obert.”

“Me'n recordo del Riyad a cada moment. És el més proper al meu cor d'entre tots els germans. Ha estat malalt des dels sis anys. Ha sofert molt a causa de la seva malaltia. El compadeixo perquè ha patit tant. Ha deixat un buit en el meu cor.”

“Jo sóc la dona del pres Riyad Li'mour; ens vam casar el 1991 quan jo tenia quinze anys. Vam tenir la nostra primera filla Aya després de dos anys de casats. Teníem una vida senzilla i vam tenir quatre fills més. Però el Riyad patia desmai freqüents, i quan el vam portar a l'hospital, vam descobrir que una de les vàlvules del cor s'havia obstruït i el marcapassos s'havia trencat dins el seu cos i sortia del seu cor.”

“El dia que el van arrestar, tenia el pressentiment que el Riyad era al poble, notava que alguna cosa anava malament i estava morta de por. Les forces d'ocupació eren pertot arreu. Quan el van arrestar un oficial em va cridar per dir-li adéu. Portava el meu bebè a l'espatlla, el Riyad el va despertar i em va mirar als ulls. Mentre l'empenyien cap dins el

jeep militar, vaig sentir com si la meva ànima sortís del meu cos. El meu estimat Riyad em va dir les últimes paraules: “No pateixis, sortirem, si Déu vol. Cuida els nens i sigues forta.” Però abans que marxessin, un dels soldats em va dir: “Ni somiïs tornar a veure'l. No tornarà en vida.”

“El Riyad és lluny de mi. He esperat durant tretze anys. Voldria que durant les vacances fos aquí al costat dels nens. Voldria que fos a les reunions familiars pel Ramadà. He fet el paper tant de mare com de pare i m'he esforçat a fer créixer els meus fills. Un d'ells estudia a l'acadèmia, un altre està casat, però el Riyad no és amb mi. Sempre falta alguna cosa. Els meus fills necessiten el seu pare i la seva bondat. Si el Riyad surt de la presó, crec que em moriré de felicitat quan el vegi. Sempre que me'n vaig a dormir, m'enfonso. Fa tretze anys que sembla com si fos jo la que és a la presó.”

“La meua vida no significa res sense ell. El Riyad no va viure la seva vida – i nosaltres tampoc vam viure la nostra. El Riyad no és només a la presó; també està malalt. Després de la meua darrera visita, em vaig ensorrar quan vaig arribar a casa. El Riyad va intentar convèncer-me que gaudia de bona salut, però havia perdut 16 quilos, el seu marcapassos no funciona, es desmaia i el seu cos no reté l'aigua. Puc reconèixer el seu estat només mirant-lo als ulls. Pel que fa a la relació amb la seva família, és bona, però ningú pot reemplaçar el Riyad. Durant l'Al-Eid (dia festiu musulmà) la casa sembla un orfenat perquè els meus fills no estan contents. Han crescut sense veure el seu pare. No l'han sentit com altres infants. No els ha besat al front cada matí, i ells no l'han pogut abraçar.”

“Quan li vam preguntar sobre la clínica de la presó de Ramleh i les seves visites al Riyad, ella va dir: “Anem al punt de control de Tarqumia a les 4 del matí. Ens registren, i cas que sospitin d'alguna dona, la fan desvestir per registrar-la. Arribem a la clínica cap a les quatre de la tarda. La sala de visites està molt plena, i la clínica és un escorxador, una tomba provisional. Vaig veure l'extremitat amputada del pres Nahed Al-Aqra, i el pres Mo'taz Obeido en una cadira de rodes. Això només confirma que no és una clínica. Se m'encongeix el cor cada vegada que arribo a casa.”

Quant al seu missatge humà universal, el missatge d'una mare i esposa: “A cada marit i muller del món, poseu-vos al meu lloc i al dels meus fills. Si deixeu els vostres fills tan sols una setmana, el vostre desig serà indescriptible. Els meus fills i jo hem estat esperant durant tretze anys veure la seva cara. Esperem que el món sencer pugui sentir el nostre sofriment i el dels presos de manera que un dia puguin viure una vida normal amb llurs fills i esposes. No hi ha felicitat ni vida sense el Riyad. No vull que sigui alliberat com a màrtir - està malalt. Salveu-lo! Espero que Déu, el President i el món sencer estaran amb mi i tindran presents els presos malalts. Haurien de ser la nostra prioritat.”

Els fills

La seva filla gran, l'Aya, no va parlar gaire. Va néixer l'1/1/1993 i tenia nou anys quan van arrestar el seu pare. Es va casar mentre ell era a la presó i ara té dues canalles: “El

Aya Riyad Li'mour amb la seva filla Suad i el seu fill Zaid

feliç de la seva vida, però jo, a diferència d'altres, vaig estar plorant tot el dia. No em sentia feliç, però ell era amb mi en el meu pensament i en el meu cor.” Deia també: “Donat que el meu pare no és aquí, tampoc m’he pogut alegrar quan he tingut els meus fills. Cada Eid desitjo que ell pogués venir a visitar-me, trucar a la porta i sostenir-me entre els seus braços.”

meu pare està pres. Jo estava al tercer grau a l’escola quan van deixar sortir tots els alumnes perquè hi havia soldats israelians. Jo estava desconcertada. Desitjava poder-lo veure i vaig plorar molt. Vaig créixer sense ell i em vaig casar sense ell. Desitjava que fos ell el qui em portés de la mà i m’acompanyés a casa del meu marit, però no el vaig veure. Qualsevol núvia espera que el dia del seu casament sigui el dia més

Montaser: El fill més gran va néixer el 27/9/1994. Tenia vuit anys quan van arrestar el seu pare. Es va graduar a secundària i no ha vist el seu pare. En Montaser estudia ara a l’Acadèmia Militar de Jericó.

Lina: va néixer el 3/8/1996, tenia cinc anys quan van arrestar el seu pare. Ara estudia secundària.

Malak: va néixer el 17/9/1998, tenia quatre anys quan el seu pare va ser arrestat. Ara és al 10è grau.

Mohammed: va néixer el 8/10/2000, tenia dos anys quan arrestaren el seu pare. Ara fa el 9è grau.

Mohammad RiyadLi'mour

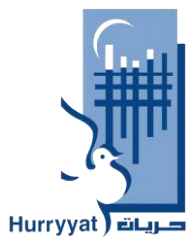
MalakRiyadLi'mour

MontaserRiyadLi'mour

Vam apagar les càmeres i les enregistradores, agafant-nos a l'esperança. Vam dir adéu i ens vam dirigir novament a l'aparcament on un autobús ens havia de portar a Ramallah. Sabíem amb certesa que dins de cada casa palestinenca hi ha una història dolorosa, creada per l'ocupació amb la seva arrogància i brutalitat, per la injustícia, el desplaçament, l'opressió, l'empresonament i el martiri.

Però, ser un ésser humà es deixar la teva pròpia presó. Ser humà és ser part de tot aquest aire lliure que dóna vida a l'espai. Ser humà és ser el sol que dóna el seu esplendor a l'univers. Ser humà és ser un esclat de primavera que no qüestiona la terra on brolla. Ser humà és viure com a ésser humà en el significat de la teva humanitat, perquè el significat de la teva humanitat és sentir que ets part d'aquesta entitat humana que s'ha mogut des del començament de la humanitat sobre la terra per donar, per moure's, per crear, per explorar i per fer de la terra una nova terra.

El Centre per a la Defensa de les Llibertats i dels Drets Civils “Hurryyat” és una organització no-governamental i independent palestinenca que contribueix a la protecció de les llibertats i dels drets civils i polítics de Palestina. Hurryyat treballa per millorar el paper de la llei en la societat palestinenca, i oferir assistència legal, financera i psicològica als presos palestinenecs detinguts en les presons d'Israel i a llurs famílies. Podeu veure www.hurryyat.net

Paternitat

Per Munther Isaac

El pare, a la Bíblia, és la font de la benedicció i de guiatge per a tota la família. Segons una família antiga del Pròxim Orient, és el cap de la família, el responsable del seu sosteniment i seguretat. En l'Israel bíblic, el pare era instruït per ensenyar als seus fills els manaments de Déu. El llibre dels Proverbis – i especialment el capítol 4- ens ofereix una visió del rol i l'estatus del pare en els temps bíblics:

Escolteu, fills, la instrucció paterna,
apliqueu-vos a adquirir intel·ligència.
Us transmeto un saber excel·lent:
no abandoneu el que us ensenyo!
El pare em tractava realment com un fill,
la mare m'estimava tendrament.
El pare m'instruïa així:
«Recorda't de les meves paraules,
guarda els meus preceptes i viuràs.
Aconsegueix intel·ligència, aconsegueix saviesa,
no t'apartis dels meus consells, no te'n desentenguis.

Escolta, fill, guarda les meves paraules
i allargaràs la vida anys i més anys.
Et guiaré pel camí de la saviesa,
et conduiré per les bones rutes. (Prov 4,1-5.10-11)

Aquestes paraules, escrites pel context familiar, mostren la reverència que els pares rebien en aquells dies. Aquí hi ha un èmfasi en la saviesa. La saviesa és l'experiència que el pare que tem Déu ha acumulat al llarg dels anys –i que ara ha de transmetre als seus fills. El pare transmet no només el seu “nom” o “herència familiar” als seus fills, sinó també la seva saviesa, experiència i pietat.

No ens hauria de sorprendre que la Bíblia retrata Déu com un pare. En altres paraules, quan la Bíblia va pensar en una imatge per reflectir la manera com ens mira, va escollir la d'un pare envers el seu fill:

Com un pare es compadeix dels seus fills, així el Senyor es compadeix d'aquells que el veneren. (Sal 103,13)

Si els anteriors versets dels Proverbis presenten el pare com aquell que instrueix, i que fins i tot disciplina, aquest darrer mostra l'aspecte amorós i compassiu de la paternitat. En un sentit, el pare terrenal reflecteix la imatge del Pare celestial als seus fills, quan els alimenta i els estima. El pare doncs és finestra pels seus fills a través de la qual poden veure i experimentar l'amor de Déu el Pare.

Podem adonar-nos doncs que una família on manqui el pare, pel motiu que sigui, en conseqüència sofrirà notablement. En primer lloc i sobretot, hi haurà una manca de lideratge, guiatge, exemple i benedicció – i el pes recaurà sobretot a les espatlles de la mare. Els nens també enyoraran l'amor i la compassió del seu pare envers ells.

En la societat palestinenca d'avui, molts infants creixen sense un pare, perquè el seu pare o està empresonat o ha mort en el conflicte. L'impacte d'aquest fenomen és immensurable. La naturalesa familiar de la societat palestinenca ajuda a aportar seguretat i atenció a aquests nens –d'una forma similar al manament bíblic de tenir especial cura de l'orfe. Però ni això compensa l'absència del pare, i res pot substituir-lo. A més, un infant que creix tenint el seu pare empresonat –o pitjor encara, mort en el conflicte– possiblement desenvoluparà sentiments de solitud, ressentiment i odi. La seva vida pot estar sempre marcada per això.

És en aquestes circumstàncies que ens hem d'aferrar, i cercar fer nostra, la promesa bíblica sobre la naturalesa de Déu:

Déu és pare d'orfes, defensor de viudes, des del lloc sagrat on resideix. (Sal 68,6)

Munther Isaac (Doctor de l'*Oxford Centre* per Estudis Missioners) és professor assistent al Col·legi Bíblic de Jerusalem i director del grup Crist en el Punt de control. És també vicari de l'Església evangèlica luterana de Jordània i Terra Santa. El seu treball de doctorat es va centrar en la teologia de la Terra Promesa.

“I els presos? Els milers de presos que malviuen a les presons israelianes són part de la nostra realitat. Els israelians mouen el cel i la terra per aconseguir l'alliberament d'un pres, i aquests milers de presos palestinenca, quan obtindran llur llibertat?”

Document de Kairos Palestine - *Un moment de veritat*, capítol 1.1.7

Segon Diumenge d'Advent

Generacions separades?

El continu desplaçament forçat del poble palestí

Per BADIL

Des del 1948, Israel ha desenvolupat un règim que combina ocupació, apartheid i colonització, fet que es converteix en la principal causa del continu desplaçament del poble palestí. Centenars de milers de palestins han estat desplaçats a ambdues bandes de la Línia Verda (Línia de l'armistici del 1949 entre Israel i el territori palestí ocupat), com a resultat de les polítiques i pràctiques d'Israel. El desplaçament forçat de població és il·legal i ha constituït un crim internacional des que es va adoptar la Resolució aliada sobre els crims de guerra alemanys el 1942. La codificació més ferma i més recent del crim es troba en l'Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional, que defineix clarament el desplaçament forçat de població i la implantació d'assentaments com a crims de guerra.¹

A continuació hi ha dos testimonis de refugiats palestins – de la primera i de la tercera generació- que parlen sobre les seves vides, somnis i esperances. Ambdós viuen en el camp de refugiats de Dheisheh. El camp de refugiats de Dheisheh està situat en el Districte de Betlem, al sud-oest de la ciutat de Betlem en la Cisjordània ocupada. És un dels 59 camps de refugiats palestins escampats per Cisjordània, la Franja de Gaza, Jordània, el Líban i Síria. Es va establir després de l'expulsió i fugida de més de 750.000 palestins que van ser desplaçats a la força el 1948. Els qui van fugir a Dheisheh provenen de 46 ciutats i pobles entre ells Jerusalem, Ramle, Asqalan i Hebró. Els 13.017 habitants del camp viuen actualment en menys d'un quilòmetre quadrat de terra llogada per l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats de Palestina (UNRWA).²

Rif'a Hammad (78). Nascut al poble de Bayt 'Itab el 1933. Viu al camp de refugiats de Dheisheh.

“Abans de la Nakba (*catàstrofe, desastre*) la nostra vida era senzilla. Érem grangers i la terra era el centre de les nostres vides. Llauràvem la terra i hi plantàvem síndries, melons, lleties, blat de moro, blat i més coses. També teníem pollastres, vaques i cabres. Tota la família treballàvem la terra. Tot el que necessitàvem ens venia d'ella i del bestiar. No era com ara que tot es compra a les botigues. Aleshores, no hi havia

---

¹ Per a més informació, podeu veure Amjad Alqasis i Nidal Alazza, *Introducció al desplaçament forçat de població: el cas de Palestina* (Betlem, Palestina: Centre de Recursos BADIL per als Drets de Residència i Refugiat, març 2014). Disponible a:

http://www.badil.org/phocadownload/Badil_docs/publications/wp15-introduction.pdf

² Per a més informació, consulteu Centre de Recursos BADIL per als Drets de Residència i Refugiat, *Estudi de 2010-2012 sobre els refugiats i els desplaçats interns palestins* (Betlem, Palestina: Centre de Recursos BADIL per als Drets de Residència i Refugiat 2012).

botigues i no les necessitàvem. Ens ho fèiem tot nosaltres mateixos: munyir, fer iogurt i coure el pa al *Taboun*. Érem totalment autosuficients. Una nit, tot va canviar.

Ens van arribar notícies de massacres per part de les milícies sionistes de Hagana en alguns pobles del nord com Deir Yassin i Al-Qastal. Ens van dir que mataven i massacraven els palestins al nord del país i que avançaven cap al sud. El meu pare estava molt preocupat per la família, especialment les seves filles. La gent deia que les noies eren assaltades i violades pels milicians. Així que quan les milícies van arribar a Deir Al-Hawa, el poble anterior a Bayt 'Itab, el meu pare decidí que havíem d'escapar. En una nit el nostre poble juntament amb altres 27 es va buidar per por a la massacre i la violació. En una nit ho vam perdre tot, ens vam convertir en refugiats i, el més trist de tot, és que vam convertir-nos en refugiats en la nostra pròpia terra.

Ens vam desplaçar a diversos i finalment ens vam establir a Jericó. Ningú de nosaltres s'imaginava que després de 66 anys encara seríem refugiats. Pensàvem que tot tornaria a ser com abans de la Nakba. Que era només provisional. Al principi, mai se'm va ocórrer pensar que no tornariem. Ens enganyàvem. La gent deia: 'un mes més i tornarem a casa nostra', i després d'aquell mes altra vegada la gent deia que havíem d'esperar un altre mes. Però, com més temps passava, més disminuïa l'esperança de retornar a les nostres vides. Això era un continu conflicte intern: en un moment senties i creies que era qüestió de temps, que certament retornariem a les nostres cases, perquè la justícia faria el seu curs, però en altres moments et senties frustrat i pessimista.

Sóc massa vell, sé que no podré tornar, però aquesta situació no pot durar eternament. Sé que aviat em moriré, però l'esperança del retorn no morirà amb mi. Tinc esperança en les noves generacions. Després de 66 anys de la nostra Nakba encara sentim que casa nostra ens espera i que hi tornarem, si no jo, els meus néts i nétes, *Inshallah* (si Déu vol).

Si pogués tornar, marxaria ara mateix. Deixaria tot el que tinc al camp sense pensar-ho dues vegades. Fins i tot acceptaria viure sota un arbre, que almenys seria el meu arbre casa. No sóc l'únic que ho sent així: tots els meus parents i amics, fins i tot els que van escapar a Jordània: si tenen l'oportunitat de tornar, vindran corrent. Fins i tot acceptariem viure amb els jueus israelians mentre tinguem oportunitat de tornar a casa nostra.

Després de 66 anys, el camp encara representa una situació provisional. És el recer on vam trobar refugi com a conseqüència del desplaçament. Però, no el veig com una residència permanent. És provisional. Només podrem retornar quan l'equilibri de poders canviï. Els sionistes van aconseguir desplaçar-nos perquè érem una simple població camperola. Un dia això canviarà. El camp és només el recordatori de quelcom dolent que ens va succeir. Gràcies a Déu, les noves generacions són conscients. Hem aconseguit deixar-los no només les claus de les cases sinó sobretot l'amor i el sentit de pertinença a aquestes. Tinc esperança en ells i elles; encara conserven l'entusiasme i l'esperança que nosaltres hem perdut amb el pas dels anys.”

May Hammash (21) i la seva àvia Rif'a Hammad (78)

May Hammah (21) viu en el camp de refugiats de Dheisheh, originalment del poble desplaçat de Bayt 'Itab:

“Quan et fas gran, la vida quotidiana i els esdeveniments et recorden la condició de refugiat. No hi ha sortida sent un refugiat: vius en un camp, vas a escoles i a la clínica de la UNRWA (Agència de les Nacions Unides pels Refugiats), i els teus amics són sobretot refugiats que, amb el pas del temps, poden convertir-se en presoners i màrtirs.

Per a mi, el camp és representat per la tenda: l'aïllament i la neteja ètnica que hem viscut, i alhora representa la submissió al nostre estat i situació, la traïció dels règims àrabs per arribar a una solució, la brutalitat de l'ocupació, la despreocupació de les nostres autoritats i la hipocresia de la comunitat internacional.

El meu avi difunt, a qui em sentia molt unida, solia explicar-nos moltes històries de com era la vida a Bayt 'Itab. Solia portar-nos al cim d'una muntanya prop de Betlem i assenyalava l'horitzó dient-nos: “Veieu aquelles cases del fons i les cabres? Allà als darrers llocs. Ho veieu? Allò és Bayt 'Itab... El nostre poble... El vostre poble.”

Veig la meva terra en els meus avis, perquè ells hi van viure. La manera com la meva àvia veu o parla sobre la terra és diferent de la manera com jo la veig o en parlo. La seva manera de veure el poble palestí és diferent de com jo el veig. Ella veu una nació palestina i un poble; ella el descriu com la millor població unida i plena de valors.

Igual que els nostres avis tenen el somni i l'esperança de retornar als seus pobles, jo i la meva generació també tenim aquest somni i aquesta esperança, però en certa manera ha canviat o s'ha desenvolupat. Amb sort, un dia seré lliure per decidir on vull viure.”

El Centre de Recursos Badil pels Drets de Residència i de Refugiats dels

Palestins és una organització de drets humans independent, comunitària i sense ànim de lucre encarregada de defensar i promoure els drets dels refugiats i dels desplaçats interns palestins. La nostra visió, missions, programes i relacions estan definides per la nostra identitat palestina i pels principis del dret internacional, especialment els drets humans. Cerquem de fer avançar els drets individuals i col·lectius del poble palestí sobre aquesta base.

Per saber-ne més, podeu visitar www.badil.org

“ Els refugiats són també part de la nostra realitat. Molts d’ells encara viuen en camps en circumstàncies difícils. Han estat esperant el seu dret al retorn, generació rere generació. Quin serà el seu futur?”

Document de Kairos Palestine – Un moment de veritat, Capítol 1.1.6

**Els refugiats de Betlem –
Impacte en la part agreujada i els seus descendents**

Per Grace Zoughbi

Vora els rius de Babilònia
ens assèiem i ploràvem
d'enyorança de Sió;
teníem penjades les lires
als salzes d'aquella ciutat.

Com podíem cantar cants del Senyor
en una terra estrangera?
Si mai t'oblidava, Jerusalem,
que caigui en l'oblit la meva dreta.
Que se m'encasti la llengua al paladar
si deixés d'evocar el teu record,
si no posés Jerusalem
al capdamunt dels cants de festa.

Salm 137, 1-2.4-6

Imagina. Imagina-la allà dreta – la cara pàl·lida, el somriure apagat i el seu cor oprimint- tothom pot veure la seva infelicitat. És lluny de casa; a milles de distància d'allà on té el cor posat. El seu esperit ja no és lliure per cantar, ballar o volar. Tot i que la seva lira reposa a les branques d'un arbre proper, no pot cantar ni taral·lejar una melodia. Només pot asseure's vora el riu de Babilònia i plorar; les seves llàgrimes cauen i s'uneixen al curs del gran riu que corre avall.

Com pot algú perdre-ho tot tan ràpidament, es pregunta. Sense terra, sense llar, sense la Ciutat Santa, sense temple, sense identitat. Res és igual a Babilònia com era a Jerusalem. Tot i que no està sola – família, amics i parents, tots s'han exiliat amb ella- de qualsevol manera, és una estrangera, una refugiada, una deportada. Aquesta és la dolorosa realitat.

Passen els dies, els mesos i els anys però els records de Jerusalem no s'esborren. Ella espera, mentre, amb cada dia que passa, creix el seu somni de retornar a la seva terra. Però mai es fa realitat.

Tal i com tan encertadament il·lustra el salm 137, la terra nadiua és quelcom profundament arrelat en el cor i en el pensament, quelcom imprès en el nostre ésser. Amb el salmista ens preguntem, “Com podem cantar els cants del Senyor en una terra

estrangera?” (Sal 134,4). Efectivament, com és possible? Poden alegrar-se els nostres cors en una terra eixuta i estèril?

Mentre camino avui pels carrers estrets de Betlem, no puc deixar de fixar-me en els camps de refugiats tot al voltant. El dolor i la frustració de ser a mitja hora de cotxe de la seva antiga llar, però impeditos de retornar-hi, és el que viuen diàriament els refugiats dels camps establerts a Betlem. Han passat més de sis dècades i la realitat no ha canviat. De tendes a petites vivendes, que posteriorment van amuntegar-se amb altres cases petites mentre creixia la població, els refugiats encara sobreviuen en la petita ciutat de Betlem. Fins i tot després de varies generacions, encara desitgen retornar als seus pobles enllà a l'horitzó. Es pregunten en què s'han convertit, perquè enlloc és com a casa.

A més dels refugiats de Betlem i Cisjordània, els refugiats palestins a Gaza, al Líban, a Jordània i Síria, tots somien amb el dia del retorn a la seva terra “que regalima llet i mel.” Hi tornaran, sí o no? Una pregunta a la qual ningú pot contestar, però mentre somien, la nostra pregària i la nostra esperança és que el Senyor farà grans coses a favor seu, que enmig de la seva desgràcia rebran “una diadema en lloc de cendra, perfums de festa en lloc de penes, vestits triomfals en lloc del desconsol.” (Is 61,3)

Qui ha dit que els dies d'amargura, sofriment, enyorança i agonia han de durar? Qui ha dit que hom no pot esperar o somiar en un demà millor? Qui ha dit que els dies d'exili no s'acabaran mai? Qui ha dit que la part agreujada i els seus descendents sempre seran agreujats? Qui ha dit que la noia de vora el riu de Babilònia sempre plorarà? Perquè “el plor dura tant com la nit, però al matí ens vista la joia”. Si no per a aquests refugiats, per als seus fills o pels seus néts. Al final van ser els fills i els néts del salmista els qui van poder dir:

“Quan el Senyor renovà la vida de Sió, ho crèiem un somni. ² La nostra boca s'omplí d'alegria, de crits i de rialles. Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells!» ³ És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!” (Sal 126, 1-3)

Certament el Senyor ha obrat grans coses. El Senyor continua obrant grans coses enmig del seu poble! Som el seu poble, la nineta dels seus ulls, el seu ramat.

En molts aspectes tots som refugiats necessitats de casa. Estar escampats i sense llar és el darrer lloc on voldríem trobar-nos, però tan important com tenir una casa física i refugi, encara més important és tenir un recer espiritual! Els refugiats de Betlem han estat desplaçats de llurs cases, i han trobat un lloc on instal·lar-se, però hom se sent empès a pregar que tots aquests refugiats trobin en Déu el seu refugi en temps de necessitat així com en temps ordinari. Déu és el refugi més segur per a tots els seus fills. Amb el salmista podem dir:

“Déu és el nostre castell de refugi, un defensor ferm en hores de perill. No temem res quan se somou la terra, quan les muntanyes trontollen dins els mars,

quan bramulen i escumegen les aigües abismals i al seu embat s'estremeixen les muntanyes.” (Sal 46, 2-4)

Enmig de les moltes incerteses de la vida, Déu Totpoderós roman la nostra roca única i ferma; recolzem-nos en Ell! I mentre ho fem així, recordem que “aspirem a trobar una pàtria millor, la pàtria celestial... Per això Déu ens ha preparat una ciutat.” (He 11,16)

Grace Al-Zoughbi és una cristiana palestina de Betlem. Fa de professora al Col·legi Bíblic de Betlem. Dirigeix un màster sobre la Teologia de la Transformació i actualment treballa en el seu doctorat. La Grace es va incorporar a l'equip docent del Col·legi Bíblic de Betlem en el 2011, i actualment és cap del Departament d'estudis bíblics.

Tercer diumenge d'Advent

L'efecte de les lleis de la reunificació familiar en els esposos

Per l'Associació de St. Yves

La llei de reunificació familiar, aplicada als palestins que viuen a Jerusalem, és greu, tal com un es pot imaginar. Els esposos atrapats en aquests llimbs legals i burocràtics pateixen de manca d'accés a la vida familiar, a l'estabilitat financera i al benestar psicològic. L'Estat d'Israel ha decidit concedir la reunificació familiar als habitants de Jerusalem que tenen els cònjuges de Cisjordània basant-se en un estrany cas per cas. Això es deriva de la situació problemàtica que es va donar als Palestins de Jerusalem el 1967. La "residència permanent" va ser la situació jurídica que es va donar a la població de Jerusalem directament després de la Guerra dels Sis Dies, el 1967. Aquesta situació va venir d'ampliar l'aplicació de la "Llei d'Entrada a Israel" (1952), que atorga competències al Ministre de l'Interior Israelità per concedir diversos tipus de visats a persones que viuen a Israel i que no compleixen els requisits de la "Llei del Retorn" (1950) i la "Llei de Ciutadania" (1952) jueves.

La residència permanent és una situació precària; no proporciona una nacionalitat ni drets polítics i civils plens. Per exemple, els residents Palestins de Jerusalem poden participar en eleccions municipals però no ho poden fer a les eleccions a nivell nacional. Tenen dret a prestacions socials, pagar tots els impostos i rebre documents de viatge per part de l'Estat, però el Ministeri de l'Interior, que els ho atorga, també té la facultat de revocar-ho en determinades circumstàncies. No té cap sentit aplicar una situació de residència permanent als Palestins de Jerusalem perquè ells no són immigrants; de fet, ells són la població autòctona del lloc.

Com a tals, als Palestins de Jerusalem els és molt difícil reunificar-se amb les seves famílies si aquestes són de Cisjordània, a causa del fracàs d'Israel en atorgar-los els seus drets familiars complets. L'única via de reposició significativa per la qual un cònjuge de Jerusalem pot reunificar-se amb la seva parella de Cisjordània és recórrer a les excepcions establertes en la Llei sobre Ciutadania i Entrada a Israel (2003) per la qual un permís temporal (tipus B1) pot ser atorgat amb caràcter anual. Aquesta llei va congelar el procés de reunificació familiar, disposant que la reunificació familiar és prohibida a tots els residents de Cisjordània (excloent Jerusalem Est), excepte en tres casos.

En primer lloc, els que van aconseguir la seva condició abans de la promulgació de la llei poden mantenir-la sota determinades circumstàncies, confirmant que Jerusalem és el seu centre de vida (on, per exemple, ells paguen els impostos i eduquen els seus fills), i que no tenen antecedents penals i de seguretat.

En segon lloc, els nous sol·licitants poden sol·licitar els permisos sota determinades condicions com que el cònjuge no resident pot viure amb el resident adequant-se als requisits considerats en la primera excepció i complint un requisit d'edat. Si el permís és per l'esposa, ella ha de tenir 25 anys o més i si el permís és pel marit, ell ha de tenir 35 anys o més per tal de poder sol·licitar la reunificació familiar.

En tercer lloc, en algunes circumstàncies en les quals hi ha una situació humanitària és possible apel·lar al comitè humanitari al Ministeri de l'Interior. El concepte "excepció humanitària" és en si mateix imprecís, indefinit, li manca criteri i deixa molt de marge per la discreció. Hi ha manca de transparència perquè no hi ha registre públic de la quantitat de casos revisats i de quins arguments són vàlids per a l'èxit d'una sol·licitud; és a dir, quina circumstància és considerada com a "necessitat especial humanitària".

L' "excepció humanitària" és molt difícil de demostrar perquè Israel no veu les càrregues econòmiques que els esposos han d'encarar com a resultat de la impossibilitat de reunificar-se d'acord amb aquesta excepció. A partir de diversos casos amb els quals ha treballat l'Associació de St. Yves, la raó satisfactòria més consistent que permet l' "excepció humanitària" és la malaltia, especialment la malaltia dels fills. Tanmateix, hi ha molts arxius amuntegats que tenen a veure amb casos de cònjuges o fills malalts, dels quals l'organització encara no n'ha rebut resposta. De vegades fins i tot quan s'aporten documents mèdics demostrant les condicions de perill de vida, pot passar un any abans de rebre una resposta.

Fins i tot després d'haver concedit l'aprovació per aquesta excepció, cal que es torni a aprovar cada any per demostrar que la necessitat humanitària encara existeix. Això significa que els cònjuges han de presentar documents mèdics actualitzats cada vegada que volen renovar el permís per romandre a Jerusalem. No hi ha una llei òbvia estricta però el Comitè Humanitari ha de ser persuadit i convençut que la situació encara és la mateixa. En cada sol·licitud hi ha procediments burocràtics carregosos. Israel no concedeix un document d'identitat (ID) als casos aprovats com a "excepció humanitària". Un cop més els àrabs de Jerusalem són la població autòctona i no té sentit que se'ls hagi de concedir la reunificació familiar per als cònjuges de Cisjordània per mitjà d'aquest sistema rar de cas per cas.

Per exemple, F.B., de Jerusalem, es va casar el 2002 amb una dona que és originària de Gaza però que té nacionalitat jordana. El 2002, F.B. va sol·licitar la reunificació familiar a Jerusalem perquè ell viu a Jerusalem mentre que la seva dona i els cinc fills viuen a Jordània amb els pares d'ella. La seva separació és enormement esgotadora, tant per la parella com pels fills. Donat que F.B. ha de viatjar una llarga distància per passar un temps amb la seva família, la congelació de la reunificació familiar li produeix una gran tensió a nivell econòmic i físic.

A més a més, als seus fills els manca una relació significativa amb ell perquè han passat tota la seva vida lluny del seu pare. Ell es troba sota estrès constant perquè el Ministeri Israelità d'Afers Interiors segueix plantejant noves peticions per a diversos documents oficials, un procés en el qual ell ha estat implicat des de fa 12 anys. La sol·licitud de reunificació familiar no ha estat rebutjada per una raó concreta, però les inacabables peticions del Ministeri Israelità d'Afers Interiors en relació a diversos documents oficials han embolicat F.B. en un estrangulament burocràtic. Efectivament el procés de peticions per a documents oficials impedeix molts palestins de tenir l'aprovació de les seves sol·licituds de reunificació familiar. El dret d'establir una família lliure de vagància i de dispersió és un dret bàsic i essencial per als éssers humans. El fracàs d'Israel en l'aprovació de la sol·licitud ha robat aquest dret a F.B., la seva esposa i els seus fills durant 12 anys.

Un altre exemple és el de R.Y., habitant de Jerusalem, que es va casar amb un betlemita el 1982 i va anar a viure amb ell a Betlem. La seva família estava formada per ella mateixa, el seu marit, quatre filles i dos fills, un dels quals era menor d'edat. No obstant això, el 2011, el seu marit va patir una confusió emocional i es va suïcidar. Al 2010, a causa dels problemes psicològics que el marit tenia abans del suïcidi, R.Y. va marxar de Betlem amb els fills i se'n va anar a viure amb els seus pares a la Ciutat Vella de Jerusalem.

Llavors la seva família va patir una situació estressant perquè els fills tenien documents d'identificació palestins (IDs). Tots havien assolit la majoria d'edat, 18 anys, excepte el fill més jove. El 2013, l'Associació de St. Yves va començar una sol·licitud per a la reunificació familiar per al fill més jove. La sol·licitud encara està pendent d'aprovació i no se n'ha obtingut cap resposta. Ara ell té 13 anys; tot i així, el procés per reunificar un fill més gran de 14 anys encara és més delicat. Els fills més grans de 18 anys ja no poden adquirir el document d'identitat israelià a causa de la seva edat i això significa que estan vivint de forma il·legal amb la seva mare a Jerusalem, malgrat la circumstància extremadament devastadora i perniciosa de la família.

Aquesta situació exposa R.Y. a un malestar físic i psicològic extrem. La situació dels quatre fills és crítica perquè, si les autoritats israelianes els agafen a Jerusalem, estan amenaçats de ser deportats a Cisjordània, causant més sofriment innecessari a una família que ja està sofrint. L'Associació de St. Yves va iniciar una sol·licitud per reunificar la resta de fills amb R.Y. i la va presentar al Comitè Humanitari a Israel. Ara per ara no hi ha hagut resposta a cap de les sol·licituds.

També digne de menció és el cas d'A.A., que el 2011 es va casar amb una dona de Beit Sahour, Cisjordània. Com a marit, A.A. va presentar una sol·licitud de Reunificació Familiar el mateix any que es va casar, sense trobar cap problema. Fins a l'actualitat els seus quatre fills vivien a Jerusalem amb papers de residència temporals, que eren renovats cada any. En els últims anys, A.A. va tenir problemes oculars arribant al 100% d'incompetència òptica. Això va produir un canvi dramàtic en la qualitat de vida de la família, perquè A.A. és l'únic membre de la família que tenia capacitat per gestionar papers oficials i proporcionar ajuda de transport.

A més a més, com que la seva esposa simplement té residència temporal, a ella no se li permet fer res per ajudar en aquests àmbits. A ella no li és permès conduir a Jerusalem i tampoc gestionar documents importants pel que fa a omplir sol·licituds de la família. Això no és una càrrega sostenible per a la família, en què els nens necessiten que els seus pares els transportin a l'escola i obtinguin les necessitats essencials per a la vida quotidiana. Tota la família d'A.A. esdevé paràlitzada a causa dels grillons invisibles que el govern israelià els ha posat.

Aquests innumbrables exemples il·lustren el tènue i gairebé desesperançat procés en què els palestins de Jerusalem estan obligats a prendre part. El resultat és una alta càrrega psicològica, econòmica i física sobre els membres de la família. Quan això es compara amb la "Llei del retorn" (1950) d'Israel perquè qualsevol persona d'origen jueu vingui i resideixi al propi Israel o a Jerusalem, la disparitat és injustificada. És ben sabut que les polítiques d'Israel estan dirigides a garantir que la demografia israeliana sigui la majoria al propi Israel i a Jerusalem. La Llei sobre Ciutadania i Entrada a Israel

(2003) efectivament ha congelat el procés de Reunificació Familiar perquè ha creat un sentiment d'incertesa en les ments dels sol·licitants. Cada any, la família ha de preguntar-se si segueix complint les expectatives del Ministeri de l'Interior i si el seu permís atorgat serà renovat. A més a més, l' "excepció humanitària" simplement serveix com una capa d'invisibilitat que amaga el sofriment dels palestins que són incapaços de reunir-se amb les seves famílies i els obstacles que han d'afrontar en el dia a dia.

L'Associació de St. Yves és el Centre Catòlic per als Drets Humans, que treballa sota la supervisió del Patriarcat Llatí de Jerusalem. A través d'assistència i defensa legal, l'organització està lluitant contra les violacions dels drets humans derivades de l'ocupació. Els principals àmbits de treball són qüestions relacionades amb els drets de residència dels palestins de Jerusalem, casos relacionats amb el dret de propietat de la terra a Jerusalem i a Cisjordània, així com casos relacionats amb la llibertat de moviment dels palestins. Per saber-ne més, visiteu si us plau www.styves.org

“La realitat és la separació dels membres d’una mateixa família, fent que la vida familiar sigui impossible per a milers de Palestins, especialment quan un dels cònjuges no té un document d’identitat israelià.”

Document de Kairos Palestine – *Un moment de veritat*, Capítol 1.1.4

Reunificació familiar - Quina llei la regeix?

Pel bisbe William Shomali

En aquesta reflexió, posarem èmfasi en la reunificació marit-muller, i no en la reunificació familiar.

Els esposos se separen per diverses raons. Per exemple, hi ha el cas de separació perquè el marit està obligat a treballar a fora i això pot passar per mitjà de la immigració il·legal. En aquest cas, ell abandona la seva esposa i els seus fills per un temps, esperant que vinguin millors temps amb una possible reunificació. En última instància, pot ser que el marit torni al seu país o que cridi a la seva esposa per reunir-se a ell. Aquest pas, però, està subjecte a les lleis de l'Estat que l'acull. Alguns països faciliten la immigració, subjecta a possibles condicions. D'altres, però, trien posar condicions impracticables per tal de bloquejar el flux de nous immigrants i, per tant, protegir la seva economia i l'equilibri demogràfic.

Un altre exemple consisteix en què algú es casa amb un/a company/a que té diferent nacionalitat. Han d'estar disposats a viure sota el mateix sostre sense que cap dels dos se senti obligat a portar l'altre cap a ell/a, d'acord amb les lleis del seu propi país. En la majoria dels casos, els països estrangers, per facilitar les coses, atorgarien la nacionalitat a l'altre cònjuge dins de les possibles condicions.

Les facilitats d'immigració establertes pels països estrangers es deriven del dret natural de les persones a contraure matrimoni i formar una família, reproduir-se i fer créixer els fills. La família forma de fet la cèl·lula fonamental de tota societat i la societat està obligada a protegir-la i ajudar-la. Per tant, no és normal que els cònjuges estiguin separats, perquè una separació els impediria viure sota el mateix sostre, privant els fills del seu dret a gaudir d'una atenció familiar normal.

Aquest dret natural, al qual ens estem referint, està impregnat en la consciència humana i pertany a la llei natural. Com a tal, és globalment acceptat entre totes les nacions, cultures, grups ètnics i religions, sense cap excepció.

Per resumir aquest dret, els esposos tenen ambdós el deure i el dret de viure junts sota el mateix sostre per tal d'assolir els objectius del seu matrimoni, incloent-hi la cooperació mútua, l'amor conjugal, la reproducció i el creixement dels fills.

Tornant a la pregunta del títol: quina llei governa la reunificació familiar? La resposta és que les lleis polítiques, així com lleis naturals, s'entremesclen confirmant aquest mateix dret. L'assumpte esdevé encara més important quan es reconeix que aquest dret arriba fins a una llei divina.

Quan els fariseus van preguntar a Jesús sobre la possibilitat de divorciar-se, Ell va respondre dient: "No heu llegit a l'Escriptura que el Creador, des del principi, els va fer home i dona? Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn. Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn. Allò que Déu ha unit, que l'home no ho separi." (Mt. 19, 4-5). Això significa que la reunificació familiar sota el mateix sostre és una llei divina vinculant.

A la llum d'aquests principis, com podem avaluar les lleis polítiques que prevalen a tot el món en referència a la reunificació familiar? Aquells que promulguen lleis relacionades amb la família que són injustes i les imposen van en contra no només de la llei natural sinó també de la llei divina, cometent d'aquesta manera un crim contra el governar de Déu. Qualsevol persona que pot oposar-se a aquestes lleis injustes i no fa res, comet de fet un crim contra la humanitat.

Per tant, és l'obligació de les organitzacions legals, dels organismes de la ONU i de l'Església unir esforços per parlar amb valentia als governs que no respecten aquesta llei. Desitgem que aquesta súplica ressoni junt a d'altres súpliques del mateix tipus, per provocar el remordiment d'aquells que no respecten el dret de la família a portar una vida decent.

Mons. William Shomali, bisbe titular de Lydda; Bisbe Auxiliar del Patriarcat Llatí de Jerusalem i Palestina; va néixer el 1959 a Beit Sahour, Palestina; ordenat capellà el 1972; nomenat i ordenat bisbe el 2010 a Betlem.

Quart Diumenge d'Advent

2014 – Any de Solidaritat de les Nacions Unides amb el poble palestí

“(…) És temps per a un canvi radical de conceptes i posicions. Els israelians i els palestins poden viure junts en pau i amor mutu si les arrels de la injustícia són eliminades. L'educació que es va donar a la gent en el passat era negativa. Una nova educació ha de començar: l'amor és possible, la coexistència és possible. El concepte de por i inseguretat hauria de canviar. El concepte de matar tan fàcilment centenars d'homes, dones i nens ha de canviar. Senyors de la guerra, vosaltres aneu pel camí errat. Totes les matances, tota la vostra violència, totes les vostres armes no us portaran la seguretat i no us trauran la por.

Els camins de la pau són camins de pau. Només aquests poden portar a la seguretat i la pau. Israel i tots els amics d'Israel han d'entendre que després de seixanta anys de matança i violència, la salvació i la supervivència d'Israel mai s'aconseguirà amb la violència actual. Els amics d'Israel han d'ajudar Israel a entendre-ho, si el seu amor per Israel és sincer i si ells veritablement es preocupen per l'ésser humà, sigui israelià o palestí, les coses han de canviar. (...)

Fem una crida als qui es preocupen per la dignitat humana, i la vida humana per actuar ara sense més demora. Fem una crida a la comunitat internacional, els governs, les Esglésies i la societat civil per exercir pressió a Israel per tal que respecti la llei internacional i aixequi el setge a Gaza i acabi la seva ocupació militar als Territoris Palestins d'acord amb les resolucions de la ONU. I a superar i eliminar tots els obstacles que han dificultat la llarga pau esperada. Això requereix saviesa i compassió per ser just amb les dues parts del conflicte -especialment quan un és l'ocupant i l'altre és l'ocupat. Cal que hi hagi un esforç i resolució per aconseguir la pau per a tots: israelians i palestins, que tots se sentin segurs i gaudeixin de la llibertat i d'igualtat de drets en un estat sobirà democràtic. Prou repetició d'invasions i de massacres i matança sense sentit, sigui individual o col·lectiva com està passant ara a Gaza.

Fem una crida a les Esglésies a assumir les seves responsabilitats envers Terra Santa, la terra de les seves arrels, si veritablement es preocupen per les seves arrels, i per Terra Santa i la seva gent. Moltes Esglésies semblen ser indiferents o estar esporuguides per actuar. Les Esglésies han de pressionar Israel i també els seus respectius governs per acabar amb la impunitat d'Israel i responsabilitzar-la. Aquesta pressió diplomàtica és ara més necessària que mai. És una qüestió de salvar vides i d'imposar responsabilitat pels actes criminals. Igual que en situacions internacionals similars, ara és l'hora per a Sancions Econòmiques i Militars.

Declaració del 24 de juliol de 2014: “Pressió Diplomàtica per la Pau: Una crida per a Sancions” de Kairos Palestine i la Coalició Nacional d'Organitzacions Cristianes de Palestina (NCCOP)

“Demano aquesta empatia també a la gent del meu voltant - els demano no odiar.”

Per Widad Shabani

Què demanes que faci la teva gent?

Demano a la gent palestina que nosaltres -cristians i musulmans per igual- preguem tots per la pau i la llibertat, la pau i la llibertat no només pels palestins sinó per a tota la gent. Sóc mare i com a mare sento amb cada ésser humà que ha perdut un ésser estimat, sense importar si ell o ella és jueu, cristià o musulmà.

Demano aquesta empatia també a la gent del meu voltant- els demano no odiar. Tots som éssers humans, tenim els mateixos sentiments i tots patim l'ocupació israeliana.

Què demanes que facin els teus germans i germanes d'arreu del món?

Demano a les meves germanes i germans d'arreu del món que sentin amb nosaltres, que ens donin suport, que vegin en nosaltres a l'ésser humà i també l'impacte de l'ocupació israeliana en la nostra vida diària. Demano a les meves germanes i germans d'arreu del món que vinguin i visitin Palestina i la gent palestina, que els escoltin, que sentin les seves històries, que els entenguin. I demano a les meves germanes i germans d'arreu del món que vegin en nosaltres a l'ésser humà, un ésser humà que està patint.

Widad Shabani, nascuda el 1936 a la Ciutat Vella de Jerusalem, pertany a una de les tres famílies que queden en l'anomenada "Ciutat de David", a Silwan. Ella és mare de dues filles i sis fills i àvia de 23. Va perdre un dels seus fills, als 16 anys, quan va ser apunyalat per colons israelians.

“Recordeu Betlem durant tot l'any, no només per Nadal.”

Per Victor Bartaseh

Què demanes que faci la teva gent?

Aquest és un missatge des del cor, des de la meva creença com a cristià palestí als meus companys cristians de la Terra Santa. Vosaltres sou les pedres vives que caminen, parlen i viuen en els Llocs Sants. Us demano que formeu i una forta unió per sobreviure davant l'agitació que estem experimentant com a cristians d'Orient durant aquest període polític molt crític. Us demano que no abandoneu la vostra Terra, la vostra llar, les vostres oliveres i els vostres horts. Mantingueu-vos fermes en la vostra terra, aquesta terra us necessita. Vosaltres sou els ciutadans originaris d'aquesta Terra. Aquesta Terra és propietat dels vostres besavis; vosaltres sou els jardins florents d'aquesta terra que es mantindran enviant l'aroma i l'esperit d'amor i de pau arreu del món.

Què demanes que facin els teus germans i germanes d'arreu del món?

El meu missatge per les nostres germanes i germans d'arreu del món és: recordeu que hi ha cristians palestins vivint en aquesta Terra Santa; recordeu que Betlem és el bressol del Cristianisme i l'estrella de Betlem brilla arreu del món enviant un missatge d'amor i de pau, encara que ens manca aquesta pau vivint darrere murs de separació i odi. Recordeu que nosaltres som els guardians dels Llocs Sants. Recordeu durant tot l'any, no només per Nadal.

Necessitem que vingueu de pelegrinatge durant tot l'any, que estigueu al nostre costat, ens doteu de la força i l'esperit que necessitem per romandre en la nostra Terra i llar, de manera que la creença i l'esperit cristià planaran sobre aquesta Terra Santa.

Necessitem que estigueu amb nosaltres en la nostra causa legal i justa per mitjà dels vostres governs per tal d'acabar amb aquesta horrible ocupació israeliana de la nostra terra. necessitem que pressioneu els vostres governs perquè pressionin al govern d'Israel per posar en pràctica, tan aviat com sigui possible, totes les resolucions de la ONU que tenen a veure amb el conflicte israelià-palestí per tal que tinguem pau aquí i arreu del món.

Dr. Victor Hanna Jubrail Batarseh, nascut el 1934 a Betlem, és el Director del Centre Mèdic de Beit Sahour. És actiu en el treball polític i social a la comunitat de Betlem i va ser alcalde de Betlem des de 2005 fins a 2012.

“Si pots somiar-ho, pots fer-ho” - Walt Disney

Per Sukaina Khalawi

Què demanes que faci la teva gent?

Sé molt bé que el moment en què estic escrivint la meua contribució és molt trist; hem estat testimonis d'un cruel atac contra la gent palestina per les forces d'ocupació. Sé molt bé també que l'ànima de Mohammad Abu Khdair que va ser cremat viu és al voltant i mai es rendirà. Però també crec que en la història del món no hi ha hagut una batalla per la llibertat més genuïna que la nostra. El meu missatge a tots vosaltres és que la batalla no és sobre portar armes o tenir tancs. No -la batalla és sobre estimar les nostres terres, creure en la nostra causa, la lluita és sobre educar els nostres fills en com estimar la seva terra i ser actiu real per les seves nacions. Des d'aquí, us demano a tots, incloent-m'hi jo mateixa, de defensar la nostra estimada Palestina, preservar les nostres terres i boicotejar qualsevol acció o actitud o producte que manté l'ocupació, sempre creient que el demà serà millor i el sol brillarà aviat.

Què demanes que facin les teves germanes i germans d'arreu del món?

Nosaltres els palestins estimem la nostra vida i creiem que amb la vostra solidaritat, amb el vostre suport, amb la vostra fe en la nostra causa i amb la vostra creença que la nostra causa és justa, amb el vostre esforç per difondre els nostres missatges, i amb la vostra pressió als vostres governs per aturar el suport a l'ocupació, el nostre somni de llibertat esdevindrà realitat.

Sukaina Khalawi, nascuda a Betlem el 1982, té un Màster en Drets Humans i llicenciatura en Treball Social i Psicologia. Actualment treballa com a gerent i oficial de programa de desenvolupament a Defence for Children International-Palestine (DCI) i com a coordinadora regional de la Xarxa DCI pel Pròxim Orient i el Nord d'Àfrica.

"Hem de superar la divisió legal i política imposada per Israel."

Per Manar Makhoul

Què demanes que faci la teva gent?

En els darrers deu anys hi ha una creixent conscienciació entre els palestins d'arreu del món que la nostra situació és una. Els ciutadans palestins d'Israel (els 150.000 palestins que hi van romandre després de la Nakba del 1948 ara són 1, 2 milions); els palestins residents a Jerusalem (ocupada el 1967, però que ara no tenen la ciutadania israeliana); els palestins que viuen sota l'ocupació militar del 1967 a Cisjordània i la Franja de Gaza; i els refugiats palestins que viuen arreu del món. Aquestes són cinc categories jurídiques i representen divisions polítiques que han evolucionat al llarg dels anys.

El “procés de pau” d'Oslo que va començar a principis dels '90 va arrelar tals divisions polítiques exclouent els ciutadans palestins d'Israel i els refugiats palestins (incloent-hi els desplaçats interns d'Israel) del procés polític que determinaria el seu destí. Així, la gran majoria dels palestins (més de 7 milions de refugiats i 1,2 milions de ciutadans

palestins d'Israel - del total d'11 milions arreu del món) estan marginats i no tenen veu sobre el seu propi futur.

La creixent frustració del “procés de pau”, que no va ser dissenyat per assolir realment la reconciliació entre els palestins i els israelians, va portar molts palestins a reconsiderar les seves posicions. Només si s'entenen les causes generadores del conflicte es pot començar a pensar en una solució. Veure que la situació dels palestins no va començar amb l'ocupació de 1967, sinó amb l'inici de la ideologia Sionista, és de vital importància per combatre la fragmentació geogràfica, legal i política dels palestins. Identificar el Sionisme com l'enemic dels palestins a tot arreu és a la base del creixent activisme palestí actual i és la clau per a qualsevol futura acció.

Els palestins necessitem unir-nos políticament. Necessitem superar la divisió legal i política imposada pels israelians. Hi ha la necessitat d'unir-nos sota un òrgan polític que representi tots els palestins. Això pot significar la rehabilitació de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OLP) o la creació d'un nou òrgan representatiu de tots junts.

Què demanes que facin les teves germanes i germans d'arreu del món?

La solidaritat internacional amb la gent palestina és de vital importància per a la nostra lluita. Els ciutadans han de pressionar els seus governs, les associacions i el sector privat. L'activisme solidari amb Palestina ha de recolzar-se en la comprensió de la història del conflicte i ser dirigit pels paràmetres establerts per la campanya de Boicot, Desinversió i Sancions (BDS) contra Israel, fins que Israel compleixi la llei internacional i els principis universals dels drets humans.

La campanya mundial BDS hauria de ser mantinguda fins que Israel compleixi la seva obligació de reconèixer el dret inalienable de la gent palestina a l'autodeterminació i compleixi els preceptes de la llei internacional a través de:

1. Acabar la seva ocupació i colonització de totes les terres àrabs i desmantellar el Mur.
2. Reconèixer els drets fonamentals dels ciutadans palestins àrabs d'Israel per la plena igualtat; i
3. Respectar, protegir i promoure els drets dels refugiats palestins a retornar a les seves llars i propietats tal com està estipulat en la resolució 194 de la ONU.

Manar Makhoul és el director de la Unitat de Recerca i Producció a BADIL, Centre de Recursos pels Drets de Residència i dels Refugiats Palestins. Manar és Doctor en Estudis d'Orient Mitjà per la Universitat de Cambridge.

“Colze a colze en totes les regions podem superar-ho i sobreviure!”

Per Sana Malash

Què demanes que faci la teva gent?

Sóc una noia refugiada que viu en un petit camp de refugiats que s'anomena camp Aida, exactament al costat del mur de separació. És realment tan difícil viure en un lloc tan ple de gent; les cases estan tan juntes unes de les altres. A més a més la situació al camp no és gens tranquil·la, a cada moment els soldats israelians tiren gasos lacrimògens com

bojos, per tant els gasos és tot el que respires. Com a dona palestina que s'enfronta cada dia a aquesta horrible situació, demano a la meua gent que ajudi a aquells que viuen en aquestes zones problemàtiques, donant-los cursos de primers auxilis i fent activitats pels nens (perquè el camp és el seu únic parc infantil).

També haurien de treballar de valent per assolir la pau. Estem tan cansats i tensos d'aquesta situació, és hora de sentir-se segurs. Vivim en la por que els nostres nens tinguin molts problemes socials. Per assolir-ho hem de treballar cooperativament per arribar a projectes que ajudin a les dones, als nens i també als estudiants, perquè ells no tenen oportunitats reals per treballar en els seus àmbits. Un altre aspecte important és mantenir contacte amb la joventut; és el millor camí per emprar la seva experiència en la societat. Colze a colze en totes les regions podem superar-ho i sobreviure!

Què demanes que facin els teus germans i germanes d'arreu del món?

La pregunta hauria de ser simplement: "Per què la gent d'arreu del món estan esperant que els palestins demanin ajuda?" És normal precisament proporcionar qualsevol tipus d'ajuda i suport al teu germà, els drets del qual estan essent violats a l'altra banda del món? S'ha de demanar fer el correcte i assistir a la gent maltractada i vulnerable?

Em sap greu dir que la majoria de les persones d'arreu del món estan gairebé cegues a la veritat que els palestins són humans els drets dels quals estan essent violats per l'ocupació israeliana que obté el seu poder del suport estranger directe i indirecte! Com a dona palestina vivint en un camp de refugiats, he passat per totes les formes de tortura, discriminació i maltractament per part de l'ocupació israeliana. Tot el que vull realment és demanar a la gent d'arreu del món que esdevingui més conscient de les circumstàncies dels palestins i miri a través de les lents dels mateixos ciutadans, no dels mitjans de comunicació. Un munt de veritats moren en les pàgines i les històries descrites als mitjans de comunicació. No obstant això, un ésser humà palestí real que ha patit i encara pateix a causa de les pràctiques cruels de l'ocupació, mai hauria de dubtar per explicar la quantitat de pèrdua i de dolor que ha collit! A més a més, si l'ajuda internacional estrangera segueix donant suport a Israel, ja sigui a través del finançament de projectes o de contribucions econòmiques, com pot acabar-se el fort poder agressiu d'Israel? Al contrari, el suport hauria de ser dirigit cap als palestins que es troben en necessitat real per desenvolupar la seva comunitat i obtenir suficient recolzament per reclamar els seus drets bàsics.

Crec que el procés de pau no és una solució. Sempre que existeixi un poder maliciós que controli i amenaci les vides d'una població dèbil i necessitada (els palestins, en aquest cas), el procés de pau seria només un concepte addicional afegit a les inútils convencions internacionals que reclamen posar fi a la desgràcia i el sofriment dels vulnerables, però romanen en tinta als papers.

Per tant, demano insistentment de proporcionar tot el suport moral i material als palestins, les víctimes reals!

Sana Malash va néixer el 1987 al camp de refugiats Aida, de Betlem. És llicenciada en Ciències Informàtiques i treballa amb la UNWRA.

Cinc anys de Kairos Palestina
Una crida palestina ecumènica per a l'acció –
Kairos: temps d'actuar ara

Per Nora Carmi

Molts de vosaltres heu acompanyat Kairos Palestina des que el document titulat “Un moment de veritat” va ser llançat a Betlem fa cinc anys. Co-escrit per 15 líders cristians ecumènics, homes i dones, figures religioses i pensadors, el document era un clam provinent del sofriment palestí articulat en la fe, l'esperança i l'amor. No són aquests els tres principis de la nostra creença cristiana? Avui el document ha evolucionat cap a un programa, una forma de vida acceptada per molts de la població local, beneït per líders eclesials i figures polítiques locals, regionals i, sí, està en camí d'esdevenir un moviment global per la justícia i els drets. En la seva visita amb el Papa Francesc, el passat mes de maig, el Patriarca Maronita Libanès del Pròxim Orient, Cardenal Bishara Ra'i va sostenir el document de Kairos Palestina al final d'un servei d'adoració a Beit Sahour i va dir: “Aquest és el full de ruta per a la pau”.

Per aquells de vosaltres que no esteu familiaritzats amb la paraula Kairos, deixeu-me començar amb la definició d'aquest mot grec. Fa referència al període de temps qualitatiu en què passen les interaccions i manifestacions divines. Dit de forma simple, és el moment present, un moment oportú, un moment decisiu en què, veient la glòria de la gràcia de Déu, fins i tot en el sofriment de la terra i de la gent, estem cridats a respondre, a actuar, a ser transformats i a canviar. Va passar a Sudàfrica el 1985 i sabem que passarà a Palestina/Israel, en el Pròxim Orient i més enllà. El nostre clam és per a nosaltres, palestins, musulmans, cristians i jueus, Esglésies, instàncies legislatives i decisòries i la comunitat internacional. L'objectiu final de la crida de Kairos és justícia per a tots. A la terra on els profetes van parlar de justícia almenys 200 vegades en l'Antic Testament, hi ha dos pobles, israelians i palestins de tres religions -Judaisme, Cristianisme i Islam- que anhelan una pau justa -des de fa molt temps- però que encara no saben les “coses que fan per la pau”.

Si el sofriment, l'opressió, el desplaçament i el clar apartheid s'han mantingut durant més de sis dècades, és per causa del que el document de Kairos assenyala clarament:

1. Teologies que justifiquen crims i legitimen opressió i ocupació. Aquesta teologia està lluny dels ensenyaments cristians perquè la teologia cristiana veritable és una teologia d'amor i solidaritat amb els oprimits. És una crida a la justícia i la igualtat entre tots els pobles. Aquesta és la meva creença cristiana ancorada en Jesucrist. És també la teva?
2. La impunitat d'Israel, la seva indiferència envers la llei internacional i les resolucions internacionals, com també la impotència d'estructures i òrgans legislatius com la ONU per aplicar les lleis existents que poden fer a l'ocupació opressora corregir els seus errors i també fer a Israel responsable, igual com d'altres estats, de la violació de tots els tipus de drets inalienables.

Amb molt de coratge, el 2009 els cristians palestins van declarar que l'ocupació militar de la nostra terra és un pecat contra Déu i contra la humanitat, perquè l'ocupació distorsiona la imatge de Déu en els israelians que han esdevingut ocupants, igual que distorsiona la imatge de Déu en els palestins que viuen sota l'ocupació i privats dels seus drets humans bàsics atorgats per Déu.

Una ocupació que crida a la violència en el nom de Déu Totpoderós està subordinant Déu a interessos humans temporals i està distorsionant la imatge divina en els éssers humans que viuen sota la injustícia política i teològica. En el capítol 2.5 del document de Kairos diem:

“Declarem també que l’ocupació israeliana de la terra palestina és un pecat contra Déu i la humanitat perquè priva els palestins dels seus drets humans bàsics, atorgats per Déu. Distorsiona la imatge de Déu en l’israelià que ha esdevingut un ocupant igual com distorsiona la imatge en el palestí que viu sota l’ocupació. Declarem que qualsevol teologia, aparentment basada en la Bíblia o en fe o en història, que legitima l’ocupació, està allunyada dels ensenyaments cristians, perquè crida a la violència i la guerra santa en nom de Déu Totpoderós, subordinant Déu a interessos humans temporals i distorsionant la imatge divina en els éssers humans que viuen sota injustícia política i teològica”.

Per tant, com ens ajuden la fe, l’esperança i l’amor a assolir la visió de Kairos?

Fe:

Creiem en un Déu, un Déu bo i just. Creiem que cada ésser humà és creat a imatge i semblança de Déu i que la dignitat de cadascú prové de la dignitat del Totpoderós. Creiem que Jesucrist va venir per complir la Llei i els profetes. Totes les profecies han estat complertes en ell i a través d’ell. Creiem que la Paraula de Déu és una paraula viva, projectant una llum particular en cada període de la història. És inacceptable transformar la paraula de Déu en lletres de pedra petrificades i transmeses de generació en generació que perverteixen l’amor de Déu. Creiem que la nostra terra té una missió universal. El significat de les promeses, la terra, i l’elecció del poble de Déu inclouen tota la humanitat. La promesa de la terra mai ha estat un programa polític sinó el preludi cap a la salvació completa. La nostra connectivitat a aquesta terra és un dret natural. És una qüestió de vida i mort i sabem que la paraula de Déu no pot ser la font de la nostra destrucció.

Aquesta és la nostra resposta a les teologies esbiaixades que adjunten una legitimitat bíblica i teològica a la infracció dels nostres drets. Així, les promeses interpretades erròniament esdevenen una amenaça a la nostra existència i la “bona nova” un “herald de la mort”.

El primer desafiament és pels teòlegs: Aprofundi la vostra reflexió en la Paraula de Déu per corregir les vostres interpretacions, de manera que pugueu veure en la paraula de Déu una font de vida per a tots els pobles.

Esperança:

Hem de diferenciar entre esperança i optimisme, perquè en realitat la situació actual no promou cap solució ràpida. La clara resposta israeliana no deixa espai per a una expectativa positiva. Però l’esperança és, sobretot, la fe en Déu. Esperança també significa expectatives per a un futur millor i al mateix temps no perseguir il·lusions. Ens adonem que la pau no està a tocar però si acceptem que som cridats a ser companys de

treball amb l'Esperit Sant que habita en nosaltres, obtenim força d'aquesta perspectiva per ser constants, mantenir-nos fermes i treballar per canviar la realitat en la qual ens trobem. Esperança significa no cedir a la maldat sinó encarar-s'hi i seguir resistint-la. Nosaltres les Esglésies palestines hem après a sostenir la força de l'amor en comptes de la de la venjança, una cultura de vida en comptes d'una cultura de mort. Això és una font d'esperança per a nosaltres, per l'Església i pel món. Nosaltres, a Palestina, seguirem essent una Església testimonial, ferma i activa en la terra de la Resurrecció.

El segon desafiament és per a l'Església: la missió de l'Església és profètica; parlar amb coratge, honestament i amorosament. Si has de prendre part, que sigui amb els oprimits, i com a seguidors del mateix Crist estar amb el pecador cridant al penediment, la vida i la restauració de la dignitat atorgada per Déu i que ningú té el dret d'arrencar-li.

Amor:

El manament de l'amor, estimar els teus enemics i pregar per aquells que et persegueixen, és més fàcil de dir que de fer. L'amor busca corregir el mal i aturar l'agressió. Així doncs veiem la resistència com una expressió de l'amor. L'amor ens convida a resistir i la resistència és un dret i una obligació pels cristians, si és una resistència amb amor com a lògica. Tots podem involucrar-nos en

- Resistència no-violenta com les marxes setmanals contra el mur i els assentaments que es fan en pobles de Cisjordània.

- Desobediència civil.

- Desinversió i boicot econòmic i comercial de tot el que és produït per Israel i la seva ocupació il·legal. L'objectiu d'aquestes campanyes no és la venjança, sinó acabar amb el mal existent, alliberant tant els qui el cometen com les víctimes de la injustícia. L'objectiu és alliberar ambdós pobles de les posicions extremes.

La crida de Kairos per a vosaltres:

La meva apel·lació a vosaltres avui és: Sou capaços d'ajudar-nos a recuperar la nostra llibertat? Us n'adoneu que aquest és l'únic camí per ajudar els dos pobles a assolir la justícia, la pau, la seguretat i l'amor?

Localment, Kairos ha passat d'un document a un moviment que és de totes les organitzacions i grups relacionats amb l'Església incloent-hi la Coalició Nacional d'Organitzacions Cristianes de Palestina (NCCOP) on hi ha una autèntica cooperació amb divisió de responsabilitats d'acord amb l'experiència en assistència i defensa. La nostra connexió amb l'àmbit internacional és perquè creiem en la influència i el poder de l'Església. No podem acceptar que el *lobby* jueu ens intimidi, ens paralizati i ens amanyagui a un rugent silenci, bloquejant la nostra consciència cap a la inacció passiva. El concepte de transformació de Kairos és un benefici per a tots tal com ho és per a nosaltres els palestins. És una crida per analitzar els nostres estats, confessar les nostres desigualtats i errades, i junts moure'ns cap a un ferm alliberament de tots.

Aquest missatge confirma que junts podem dur a terme el canvi positiu. Us exhorto a que durant aquest Temps d'Advent viatgeu físicament o mentalment a aquest tan petit lloc del món i a la menjadora pobre des d'on fou proclamat el missatge de pau. Després de tot el que la gent d'aquesta zona han suportat en el 2014, especialment a Gaza, la meva pregària és que aquest Nadal sigui especial per a vosaltres i per els vostres estimats i "Que hi hagi pau a la terra tal com n'hi ha al cel."

Nora Carmi

Coordinadora del Projecte Kairos Palestine – *Un moment de veritat*

“Crist és nat i revelat” **“Beneïda és la revelació de Crist”**

Aquesta és la felicitació de Nadal que els membres de l'Església Armènia Ortodoxa, tant clergat com laicat, es passen l'un a l'altre proclamant a tot el món la bona nova del diví naixement i la revelació de Jesucrist.

Déu va assumir forma humana i cos a través del naixement del Seu Fill Jesús a Betlem, fa més de dos mil anys, per mitjà d'una verge anomenada Maria, i després va combinar la Seva divinitat amb la humanitat en una unió perfecta. Ell es va encarnar per restaurar l'home a la seva gràcia original que havia perdut a causa del seu pecat de rebel·lió contra la voluntat de Déu i fou sentenciat a mort. Déu havia creat Adam a imatge Seva i li havia infós el Seu Esperit Sant. Però el maligne va atraure Adam per mitjà de la seva companya Eva, perquè mengés de l'arbre prohibit de la vida. Adam i Eva van menjar de la seva fruita, per tant van cometre el seu pecat mortal. Nostre Senyor Jesucrist, el Fill unigènit de Déu, va venir al món com un segon Adam per acabar amb el pecat original de l'home caigut i una vegada més donar-li una oportunitat d'aconseguir la immortalitat. El seu miraculós naixement diví va ser anunciat per l'estol d'àngels que cantaven “Glòria a Déu a les altures, pau a la terra i bona voluntat entre els homes.” En aquest sentit el seu missatge de pau i amor va ser donat a la humanitat per tal que s'estimessin els uns als altres i la pau prevalgués a la terra i, en conseqüència, l'odi i les guerres desapareguessin. Jesucrist és el Príncep de la pau i tots els seus seguidors haurien de ser amants de la pau i pacificadors.

Malauradament avui dia ens manca la pau en la nostra Terra Santa, a Israel i a Palestina i als països veïns, Síria i Iraq, perquè el mal treballa semblant enemistat i empenyent els uns contra els altres. Nosaltres preguem constantment per la pau i la justícia, per l'amor i per l'entesa en la nostra zona.

El temps de Nadal és un temps d'emfatitzar el propòsit d'inaugurar la salvació dels homes a través del nostre Salvador i Senyor Jesucrist i perseguir la pau i l'amor. Les Esglésies cristianes d'arreu del món anuncien aquest missatge. Mentre la majoria de cristians celebren ara el naixement de Nostre Senyor el 25 de desembre, la data més antiga era el 6 de gener, celebrant junts el naixement i el baptisme del Senyor amb el nom d'“Epifania” o “Teofania”, que significa “revelació de Déu”, cobrint els esdeveniments del naixement i el baptisme de Nostre Senyor.

El 25 de desembre era la data d'una festa pagana iniciada el 274 d.C. com a aniversari del sol invicte que al solstici d'hivern comença a mostrar el seu augment de llum. L'Església de Roma va ser incapaç d'acabar amb ella. El 336 d.C. el Papa va decidir traslladar el naixement de Crist del 6 de gener al 25 de desembre com a Sol de Justícia i deixar la celebració del seu baptisme com a Epifania el 6 de gener, juntament amb l'adoració dels Mags. Aquest canvi va ser adoptat gradualment per diferents Esglésies en el transcurs dels següents centenars d'anys, excepte a l'Església Armènia Ortodoxa que no trobava raó per desviar-se de la data tradicional. Per tant, els armenis ortodoxos encara mantenen el 6 de gener amb el nom d'Epifania per celebrar simultàniament el Naixement i el Baptisme de Nostre Senyor.

No obstant, a Terra Santa l'Església Armènia observa l'Epifania del 6 de gener per Calendari Julià que correspon al 19 de gener del Calendari Gregorià, una diferència de 13 dies entre els calendaris.

El 1582 d.C. el Papa Gregori XIII havia après que el Calendari Julià havia estat onze minuts i quinze segons més llarg respecte a la mesura real de càlcul del temps i les estacions. Un dia va ser afegit a l'any de traspàs i per tant deu dies van ser omesos des de 1582. Aquest nova mesura del calendari va anomenar-se Calendari Gregorià.

Si les Esglésies greco-ortodoxa, copta, síria i etiop abandonen el Calendari Julià i adopten el Calendari Gregorià celebraran Nadal el 25 de desembre juntament amb els Catòlic Romans i els Protestants a Terra Santa, i l'Església Armènia Ortodoxa observarà el Naixement i el Baptisme de Nostre Senyor com a Epifania el 6 de gener pel Calendari Gregorià.

L'esperit de Nadal és el mateix en totes les Esglésies cristianes sense tenir en compte les diferències en les dates establertes actualment. Nostre Senyor Jesucrist va néixer com a Salvador nostre i missatger de pau i amor. Adherim-nos a Ell com a Salvador nostre i Príncep de Pau.

Arquebisbe Aris Shirvanian, Cancellor del Patriarcat Armeni de Jerusalem

Kairos Palestine – Un moment de veritat

Betlem, Palestina
Adreça Dar Annadwa
P.O.Box 162
Tel.: +972 2 277 0047
Fax: +972 2 277 0048

Pàgina web:

www.kairospalestine.ps

Facebook:

www.facebook.com/kairospalestine

Kairos Palestine és un grup de cristians palestins, autors del document a “A Moment of Truth” (Un moment de veritat) – paraules dels palestins cristians al món sobre l’ocupació de Palestina, una expressió “de fe, esperança i amor des del cor dels palestins que pateixen”, i una crida a la solidaritat per acabar amb sis dècades d’opressió. El document va ser publicat el desembre de 2009.